



جمع بندی درس عمومی

پاره

پاره



۱. معنی واژگان «بلع، افکار، رمانتیک، دمدمه، عتاب» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟ (نفت)
- ۱) فروبردن غذا، آزرده، داستانی، نزدیک، ملامت کردن
 - ۲) بلعیدن، مجروح، کهن، حوالی، غضب کردن
 - ۳) جوییدن، خسته، افسانه‌ای، حدود، غضب
 - ۴) آسیاکردن غذا در زیر دندان، زخمی، اثری به سبک رمانتیسم، حوالی، خشم گرفتن
۲. در کدام گزینه معنی واژه‌های نادرست آمده است؟ (نفت)
- ۱) آذار: ماه اول بهار / شبیح: کالبد / بادی: شروع کننده / مینا: آبگینه
 - ۲) تغیر: برآشفتن / تنبّه: آگاهی / چُلْمَن: کسی که زود فریب بخورد. / خاییدن: مضغ
 - ۳) موحش: ترسناک / سعایت: سخن چینی / عنود: ستیزه کار / فیّاض: جوان مرد
 - ۴) متراکم: گردآینده / مکیدت: خدعه / نمی هلند: حلال نمی کنند. / هیمه: هیزم
۳. معنی کدام مجموعه از کلمه‌ها، تماماً درست است؟ (نفت)
- ۱) تنبوشه: لوله‌ی سفالین یا سیمانی کوتاه (سوفار: دهانه‌ی تیر) (خدو: مکر و حيله) (ضیا: نور و روشنی)
 - ۲) مضغ: بلعیدن (آسمان جُل: فقیر) (لاور: رهبر) (وجنه: رخسار)
 - ۳) تعلّل: بهانه‌جویی (خلنگ: نوعی تیر) (دبکه: رقص و پای کوبی) (محظوظ: بهره‌ور)
 - ۴) اقبال: روی آوردن (بنان: انگشت) (اشباح: سایه‌ها) (ولیمه: طعامی که در مهمانی و عروسی دهند).
۴. جاهای خالی متن زیر، با کلمات کدام گزینه کامل می‌شوند؟ (املا)
- «عنان قلم به دست تصرف غیب سپرده شد، تا هر گوهر ... که از مواهب غیب به مکمن دل رسد، زبان قلم در سلک عبارت کشد و بر طبق ورق نهد. امید به عنایت بی‌علت پادشاه چنان است که بیان و خامه‌ی این ضعیف را از سهو و ... و خلل محفوظ و مصون دارد و در خزاین و ... مکنونات غیب بر دل و زبان گشاده گرداند و این مقصود به حصول موصول کند و مرا در ... حقّ مطلب و شرح هر طایفه در مقام خویش با احتراز از الفاظ ... و متکلف یاری کند.»
- ۱) ثمین - زلت - لالی - گزارد - غریب
 - ۲) سمین - ذلت - لالی - گزارد - قریب
 - ۳) ثمین - ذلت - لعالی - گزارد - غریب
 - ۴) سمین - زلت - لعالی - گزارد - قریب
۵. در کدام گزینه غلط املائی وجود دارد؟ (املا)
- ۱) حرص و امل دو خصلت ذمیم‌اند و دو صورت لثیم، مرد حریص را از نصاب حرص و امل جز حرمان نصیب نباشد.
 - ۲) ابلیس در اوان جوانی مقبول خدمت بود و زمان پیری مخدول حضرت گشت و نزدیک فرقه‌ی فضلا درست است که ضیا و روشنی را بر ظلام و صبح را بر شام ترجیح است.
 - ۳) پس بر این قطعه از آن جمع نوای تحسین و آفرین برخاست و هر یک از ابیات را بازخواست تا این ابداع و اختراع در اسماع و طباع جای گرفت.
 - ۴) هر کس امانت دیانت به‌جای آورد و خود را به ارزش و غدر حال خویش بدین خصال و سیرت آراسته گرداند، مستوجب درجات و قربات گردد.
۶. در کدام گزینه غلط املائی وجود دارد؟ (املا)
- ۱) با چندین سوابق اتحاد در این محقر مضایقت می‌نماید و طلب فراغ تو را در آن چه ضرری به من راجع نمی‌گردد، فرو می‌گذارد.
 - ۲) صغیر الحان هزارستان هنگامه‌ی طرب گرم کرده و خروس را صدای اذان به گوش‌های ملکوتیان رسیده و هدهد سفیروار از کرانه‌های جهان خبرهای خیر آورده.
 - ۳) به تعجیل و تأمل کار کرده آید، پیش از آن که از دست بشود و هاضم هم آن است که پیش از حدوث شر چگونگی آن را شناخته باشد.
 - ۴) نباید شناخت ملک را که از کژطبع هرگز راستی نیاید و بدسیرت مذموم طریقت را به تکلیف و تکلف بر اخلاق خوب و راه صواب آشنا نتوان کرد.

۷. نام نویسنده‌ی چند اثر غلط آمده است؟

(تاریخ ادبیات)

آزادی و تربیت: عبدالحسین وجدانی / مجموعه داستان «عمو غلام»: محمود صنایعی / ترجمه‌ی روح‌القوائین: دکتر محمدعلی اسلامی‌ندوشن / جام جهان‌بین: دکتر محمدعلی اسلامی‌ندوشن / آواها و ایماها: جلال رفیع / در بهشت شداد: ابوالقاسم حالت / فرهنگ مهاجم، فرهنگ مولد: جلال آل‌احمد / اخلاق‌الاشراف: نظام‌الدین عبدالله عبید زاکانی

(۱) شش (۲) پنج (۳) هفت (۴) چهار

۸. سراینده‌ی شعر «در بیابان‌های تبعید» ... است که در ... دیده به جهان گشود. چند داستان کوتاه نیز از او به زبان‌های ... و ... چاپ شده است.

(تاریخ ادبیات)

(۱) محمود درویش - ناصره - انگلیسی - عربی
(۲) محمود درویش - دهکده‌ای در فلسطین - عربی - فرانسه
(۳) جبرا ابراهیم جبرا - ناصره - عربی - انگلیسی
(۴) جبرا ابراهیم جبرا - دهکده‌ای در فلسطین - انگلیسی - فرانسه

۹. موضوع یا نوع آثار در کدام گزینه، تماماً درست نیست؟

(تاریخ ادبیات)

(۱) رستم‌نامه، اسکندرنامه: قصه‌های عامیانه
(۲) خوشه‌های خشم، آدم‌ها و خرچنگ‌ها: پایداری و مقاومت
(۳) صغیر سیمرخ، به سوی اصفهان: سفرنامه
(۴) تحفة النظائر و غرایب‌الأمصار، الأیام: زندگی‌نامه

۱۰. در گزینه‌ی ... نام نویسندگان و آثارشان صحیح آمده است.

(تاریخ ادبیات)

(۱) از رنجی که می‌بریم (جلال آل‌احمد) - تلخ و شیرین (محمدعلی جمال‌زاده) - لایه‌های بیابانی (یحیی دولت‌آبادی)
(۲) پروین دختر ساسان (صادق هدایت) - مدیر مدرسه (جلال آل‌احمد) - جزیره‌ی سرگردانی (سیمین دانشور)
(۳) یادگار شب (عباس خلیلی) - سیاست‌نامه (خواجه نظام‌الملک) - زادالعارفین (خواجه عبدالله انصاری)
(۴) تهران مخوف (مرتضی مشفق‌کاملی) - میرزا (بزرگ علوی) - مسالک‌المحسنین (زین‌العابدین مراغه‌ای)

۱۱. از میان آرایه‌های «ایهام، کنایه، حسن‌تعلیل، تشبیه» کدام یک در ابیات زیر یافت نمی‌شود؟

(آرایه)

الف) زین چمن بیدل نه سروی جست و نه شمشاد رست / از خیال قامتش دودی به سر دارد بهار
ب) کهکشان هم پایمال موج طوفان گل است / سیزه را از خواب غفلت چند بردارد بهار
ج) ساعتی چون بوی گل از قید پیراهن برآ / از تو چشم آشنایی آن‌قدر دارد بهار
د) از گل و سنبل به نظم و نثر سعدی قانعم / این معانی در گلستان بیش‌تر دارد بهار

(۱) ایهام (۲) کنایه (۳) حسن‌تعلیل (۴) تشبیه

۱۲. در کدام گزینه آرایه‌های «تناقض و اسلوب معادله» وجود دارد؟

(آرایه)

(۱) چو گل شکفت محال است غنچه گردد باز / به هیچ حيله نگرده دل پریشان، جمع
(۲) کوه صبرم نرم شد چون موم در دست غمت / تا در آب و آتش عشقت گدازانم چو شمع
(۳) از فقیر افزون توانگر آه حسرت می‌کشد / دود بیش از خانه‌ی آباد می‌آید برون
(۴) سرایی را که صاحب نیست ویرانی است معمارش / دل بی‌عشق می‌گردد خراب آهسته آهسته

۱۳. آرایه‌های مقابل کدام بیت نادرست ذکر شده است؟

(آرایه)

(۱) نی که می‌نالد همی در مجلس آزادگان / زان همی‌نالد که بر وی زخم بسیار آمده است (حسن‌تعلیل - جناس)
(۲) بی‌مهر رُخت، روز مرا نور نمانده است / وز عمر مرا جز شب دیجور نمانده است (ایهام - تضاد)
(۳) تا گل روی تو در باغ لطافت بشکفت / پرده‌ی صبر من از دامن گل چاک‌تر است (تشبیه - کنایه)
(۴) دلی که عاشق و صابر بود مگر سنگ است / ز عشق تا به صبوری هزار فرسنگ است (اغراق - پارادوکس)

۱۴. آرایه‌های بیت «افغان ز دست ساقی و مطرب که عودوار / می‌سوزد این به دردم و آن ساز می‌کند» در کدام گزینه تماماً درست است؟ (مفهوم)

(۱) استعاره، تشبیه، تضاد (۲) ایهام تناسب، جناس، تشبیه

(۳) ایهام، استعاره، حسن تعلیل (۴) کنایه، مراعات‌نظیر، حسن تعلیل

۱۵. شعر «فایق از تور تهی / و دل از آرزوی مروارید / هم‌چنان خواهم راند / نه به آبی‌ها دل خواهم بست / نه به دریا- پریانی که سر از

آب به در می‌آرند» با همهی ابیات به‌استثنای بیت گزینهی ... تناسب مفهومی دارد. (مفهوم)

(۱) مهربانی‌های صیاد است دامن‌گیر ما / در قفس دل‌بستگی ما را به آب و دانه نیست

(۲) هر که دل بر رنگ و بوی باغ چون شبنم نیست / تکمهی پیراهن خورشید انور می‌شود

(۳) غم افشای رازم نیست در بزمش که می‌دانم / ز بس دل‌بستگی ناید ز بزم او سخن بیرون

(۴) کمند عشق دنبال سر آزاده می‌گردد / ز فکر هر دو عالم خاطر وارسته می‌خواهم

۱۶. در همهی گزینه‌ها به‌جز گزینهی ... مفهوم مقابل بیت زیر بیان شده است. (مفهوم)

«به دو چشم خون‌فشانم، هله ای نسیم رحمت / که ز کوی او غباری به من آر توتیا را»

(۱) ای صبا، زان سر کو منتظران را گردی / تا بدین دیده دگر زحمت آن در ندهند

(۲) به چه بندم این دو دیده که دو رخنه‌ی بلا شد / ز ره تو با صبا هم قدری غبار نامد

(۳) ای صبا، گردی ز نعل مرکبش بر من رسان / تا دواپی بر جراحتهای پنهانی نهم

(۴) ای صبا، خاک رهش آر و بینداز به چشم / که بلاها همه زین رخنه درون می‌آید

۱۷. مفهوم و پیام همهی جمله‌ها با بیت زیرین آن‌ها مرتبط است، به‌جز گزینهی ... (مفهوم)

(۱) تُم طیّ ساعات کار همواره برای دلجویی از ضعفا و نومیدان و تسلاً بخشیدن به آن‌ها وسیله‌ای می‌یافت:

نمی‌خواهم که گردد ناخن من بند در جایی / مگر گاهی که خاری را درآرد از کف پایی

(۲) در شب‌های یخبندان، روپوش مندرس خود را به زن بیماری می‌داد که از شدت تب متشنج بود:

ما به زاری ز خدا خواسته بیماری را / تا تو بر دوش نهی بار پرستاری را

(۳) تم در مزرعه، سبد کارگران ضعیف و رنجور را پر می‌کرد و برای این کار، خود را به خطر می‌انداخت:

مدار کار ما باشد چو سوزن / که خود لختیم و دائم جامه دوزیم

(۴) تم می‌خواست از این گنجینه‌ی صلح و آرامشی که خداوند به او بخشیده، بر آن‌ها که در کنارش رنج می‌بردند، سرمایه‌هایی نثار کند.

چو آفتاب به هر ذره‌ای نگاه انداز / چو ابر، سایه‌ی رحمت به هر گیاه‌انداز

۱۸. کدام گزینه با دیگر گزینه‌ها تفاوت مفهومی دارد؟ (مفهوم)

(۱) در طریقت هست چون هستی گناه / نیست شو گر زان که خواهی وصل شاه

(۲) زاد این ره نیست جز محو و فنا / اندرین ره توشه گر داری درآ

(۳) نفی خود کن وانگهی اثبات حق / بعد لا آلا ببین آیات حق

(۴) گر ز سر نیستی و هستیت باشد خبر / کی شوی از نیستی غمگین ز هستی شادمان

۱۹. مفهوم بیت «تا دل به مهرت داده‌ام در بحر فکر افتاده‌ام / چون در نماز استاده‌ام گویی به محراب اندری» با کدام بیت تناسب دارد؟ (مفهوم)

(۱) وقت نماز چون رود روی تو در حضور دل؟ / کز خم ابروان شدی قبله‌نمای عاشقان

(۲) تن در نماز و روی به محراب‌ها چه سود؟ / چون روی دل به قبله و دل در نماز نیست

(۳) نماز در خم آن ابروان محرابی / کسی کند که به خون جگر طهارت کرد

(۴) میل دل با طاق ابروی بتان امروز نیست / کج بنا کردند از اول، قبله‌ی این خانه را

۲۰. مفهوم بیت «ور امروز اندرین منزل تو را جانی زیان آمد / زهی سرمایه و سودا که فردا زان زیان بینی» با کدام گزینه قرابت دارد؟ (مفهوم)

- ۱) سرآمد در غم سود و زیان سرمایه‌ی عمرت / غم سرمایه خور، تا چند از سود و زیان آخر؟
- ۲) گو جان و سر برو، غرض ما رضای توست / حاشا که ما زیان تو خواهیم و سود خویش
- ۳) جانم به لب و جام لبالب ز شراب است / فردا چه زیان ز آتشم این جام پر آب است
- ۴) بی‌تکلف مگذر از فیض شهادتگاه عشق / صبح دیگر می‌زند جوش از دم سیراب تیغ

۲۱. مفهوم نهایی کدام بیت با مفهوم بیت زیر مشترک است؟ (مفهوم)

«حافظ به خود نپوشید این خرقه‌ی می‌آلود / ای شیخ پاک‌دامن، معذور دار ما را»

- ۱) مست می‌عشق را عیب مکن سعدیا / مست بیفتی تو نیز گر هم از این می‌چشی
- ۲) با مدّعی بگوی که ما خود شکسته‌ایم / محتاج نیست پنجه که با ما درافکنی
- ۳) ما قلم در سر کشیدیم اختیار خویش را / اختیار آن است کو قسمت کند درویش را
- ۴) راستی کردند و فرمودند مردان خدای / ای فقیه، اول نصیحت گوی نفس خویش را

۲۲. مفهوم کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟ (مفهوم)

- ۱) تن آدمی کمان و نفس و سخن چو تیرش / چو برفت تیر و ترکش عمل کمان نماند
- ۲) ناصح از گفته‌ی بی‌حاصل خود لب بر بند / تو به گفتاری و درویش پی کردار است
- ۳) قدم باید اندر طریقت نه دم / که اصلی ندارد دم بی‌قدم
- ۴) سعدیا گرچه سخن‌دان و مصالح‌گویی / به عمل کار برآید به سخن‌دانی نیست

۲۳. مفهوم مقابل عبارت «شلخته درو کنید تا چیزی گیر خوشه‌چین‌ها بیاید.» کدام بیت است؟ (مفهوم)

- ۱) طاعتی بالاتر از دل‌جویی درویش نیست / دست خود بوسید هر کس دست سائل را گرفت
- ۲) تو خود نیباری و بر هیچ خلق نگذاری / مر آفتاب فلک را که بر کسی تابد
- ۳) اگر خرمن ندارد مزرع ما خوشه‌چین دارد / اگر باران به کشت ما نیارد، مور می‌بارد
- ۴) بنوازی ار گدایی به تفقّد و عطایی / نسکنی از این زبانی، نرسد از آن شکست

۲۴. مفهوم ابیات دوگانه، در کدام گزینه یک‌سان نیست؟ (مفهوم)

- ۱) برو طواف دلی کن که کعبه‌ی مخفی است / که آن خلیل بنا کرد و این خدا خود ساخت
تا چند پی‌ریز خدا می‌گردی / راز دل خود جو که خدا نیز این‌جاست
- ۲) دود اگر بالا نشیند کسر شأن شعله نیست / جای چشم ابرو نگیرد، گر چه او بالاتر است
سفله عالی شأن ز منصب‌های عالی کی شود / کی فزاید قدر خار از رفعت دیوارها
- ۳) عشق چون آید، برد هوش دل فرزانه را / دزد دانا می‌گشود اول چراغ خانه را
با عقل چه جوشیم که جز وهم ندارد / از عشق چه لافیم که بیش از هوسی نیست
- ۴) در سخن مخفی شدم مانند بو در برگ گل / هر که خواهد دیدنم گو در سخن بیند مرا
رنگین سخنان در سخن خویش نهان‌اند / از نکهت خود نیست به هر حال، جدا گل

۲۵. مفهوم عبارت «کل اناء یترشح بما فیه» با کدام بیت تناسب مفهومی دارد؟ (مفهوم)

- ۱) خنده می‌بینی ولی از گریه‌ی دل غافل / خانه‌ی ما اندرون، ابر است و بیرون آفتاب
- ۲) بی‌برده‌تر چو بوی گل از برگ می‌شود / هر چند پرده بر رخ اسرار می‌کشم
- ۳) چشم پر خونم ببینید و می‌رسید از دلم / حالت دل را قیاس از چشم پر خونم کنید
- ۴) دنیا به مثل چو کوزه‌ی زرین است / گه آب در او تلخ و گه‌ی شیرین است

■ عَيْنُ الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ لِلعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ رَقْم «۲۶» حَتَّى رَقْم «۳۳»:

۲۶. «أَحْسَبَ النَّاسَ أَنْ يُتْرَكَوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَ هُمْ لَا يُفْتَنُونَ»: (ترجمه)

- ۱) آیا مردم تصور کرده‌اند که آن‌ها را رها می‌کنند از این‌که بگویند مؤمن هستیم و مورد آزمایش واقع نمی‌شوند!
- ۲) مردم گمان کرده‌اند که تنها با گفتن ایمان می‌آوریم به حال خود رها می‌شوند و امتحانشان نمی‌کنند!
- ۳) مردم پنداشتند که آزاد گذاشته می‌شوند در حالی‌که می‌گویند ایمان آوردیم و ایشان را آزمایش نمی‌کنند!
- ۴) آیا مردم پنداشتند این‌که بگویند ایمان آورده‌ایم رها می‌شوند و آن‌ها امتحان نمی‌شوند!

۲۷. «عَزَمَ عَلَيَّ بَدءِ الدَّرَاسَةِ لِلْمَرَّةِ الثَّانِيَةِ مِنْ شَعْرٍ بِالندَامَةِ بَعْدَ تَرْكِهَا!»: (ترجمه)

- ۱) تصمیم گرفت برای بار دوم درس خواندن را شروع کند کسی‌که بعد از ترک کردن آن، احساس پشیمانی کرد!
- ۲) کسی‌که بعد از ترک تحصیل، احساس پشیمانی کند تصمیم می‌گیرد دوباره شروع به درس خواندن کند!
- ۳) کسی‌که درس خواندن را دوباره رها کرده بود، با احساس پشیمانی خواست درس خواندن را از سر بگیرد!
- ۴) تصمیم گرفت به شروع دوباره‌ی درس خواندن کسی‌که احساس پشیمانی کرد پس از این‌که طرد شد!

۲۸. «لَتَنْذِرُنَّكُمْ يَوْمًا كُنَّا صَغَارًا وَ كَانَتِ الْأُمُّ تَأْخُذُ بِيَدِنَا لَكِي لَا نَقَعَ عَلَيَّ الْأَرْضُ!»: (ترجمه)

- ۱) آن روز را به خاطر می‌آوریم که بچه بودیم و مادر دستمان را می‌گرفت که روی زمین نیفتیم!
- ۲) لازم است که به یاد بیاوریم روزی را که کوچک بودیم و مادر دستمان را گرفت تا این‌که روی زمین نیفتیم!
- ۳) باید روزی را به خاطر آوریم که کوچک بودیم و مادر دستمان را می‌گرفت تا روی زمین نیفتیم!
- ۴) به یاد آن روزی افتادیم که بچه بودیم و مادر دستمان را می‌گرفت که زمین نخوریم!

۲۹. «لَمْ يُسَاعِدْنِي أَحَدٌ فَالْجَائِي الْجُوعِ وَ الْعَطَشِ إِلَى قَرْعِ بَابِ الْأَغْنِيَاءِ!»: (ترجمه)

- ۱) کسی به من کمک نکرده است، لذا از گرسنگی و تشنگی به خانه‌ی ثروتمندان پناه بردم!
- ۲) کسی به من کمک نکرد، پس گرسنگی و تشنگی مرا وادار کرد که در (خانه‌ی) ثروتمندان را بکوبم!
- ۳) کسی به من کمک نمی‌کند، پس مجبور شدم از گرسنگی و تشنگی در (خانه‌ی) ثروتمندان را بکوبم!
- ۴) کسی را کمک نکردم، پس خودم از گرسنگی و تشنگی مجبور شدم در (خانه‌ی) ثروتمندان را بکوبم!

۳۰. عَيْنُ الْخَطَأِ: (ترجمه)

- ۱) لا يَبَاسُ مِنَ النَّجَاحِ فِي الْعَمَلِ مِنْ تَقَدُّمِهِ قَلِيلٌ فِي الْبَدَايَةِ! کسی‌که پیشرفتش در آغاز اندک است از پیروزی در عمل ناامید نمی‌شود!
- ۲) قَدْ زَيْنَ الْإِنْسَانَ حَيَاتِهِ بِأَجْمَلِ زِينَةِ حِينِ عَمَلِ الْحَسَنَاتِ! زندگی انسان به زیباترین زیور آراسته شده هنگامی‌که نیکوکاری‌ها کرده است!

۳) الإِخْبَارُ مِنْ خِلَالِ الْكَلِمَاتِ الْوَجِيزَةِ لَا يُتَعَبُ مِنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْهِ! خیر دادن از طریق کلمات مختصر، خسته نمی‌کند کسی را که به آن گوش می‌کند!

۴) أَجْلَسَنِي الْأُسْتَاذُ عِنْدَهُ وَ تَكَلَّمَ مَعِي عَنْ أُسْلُوبِ تَدْرِيسِهِ! استاد مرا نزد خود نشاند و درباره‌ی روش تدریسش با من صحبت کرد!

۳۱. «خَفْتَهُ رَا خَفْتَهُ كِي كُنْدَ بِيَدَار!»: عَيْنُ الْأَقْرَبِ مِنَ الْمَفْهُومِ: (درک مطلب و مفهوم)

- ۱) من نصب نفسه للناس إماماً فليبدأ بتعليم نفسه قبل غيره!
- ۲) إِنْ كُنْتَ تَعَلَّمُ فَتَلِكْ مَصِيبَةٌ / وَ إِنْ كُنْتَ لَا تَعَلَّمُ فَالْمَصِيبَةُ أَعْظَمُ!
- ۳) «أَحْسَبَ النَّاسَ أَنْ يُتْرَكَوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَ هُمْ لَا يُفْتَنُونَ»
- ۴) مَنْ طَلَبَ الْعُلَى سَهَرَ اللَّيَالِي!

۳۲. «حاضران تعجب کردند، وقتی یکی از دانش‌آموزان دوستش را مسخره کرد!»:

- (۱) عندما اسْتَهْزِئَ أَحَدُ التَّلَامِيذِ صَدِيقَهُ، تَعَجَّبَ الْحَاضِرُونَ! (۲) حينما سَخِرَ أَحَدٌ مِنَ التَّلَامِيذِ صَدِيقَهُ، يَتَعَجَّبُ الْحَاضِرِينَ!
(۳) تَعَجَّبَ الْحَاضِرُونَ عِنْدَمَا قَصَدَ أَحَدُ التَّلَامِيذِ اسْتِهْزَاءً صَدِيقَهُ! (۴) الْحَاضِرُونَ تَعَجَّبُوا حِينَما سَخِرَ أَحَدُ الطُّلَّابِ مِنَ الصَّدِيقِ!

۳۳. «آن‌ها که در انجام کارهایشان کوتاهی نکردند، اهداف‌شان را در زندگی خود به دست می‌آوردند!»:

- (۱) اللَّذَانِ لَمْ يُقْصِرَا فِي آدَاءِ أَعْمَالِهِمَا، يَحْضُلَانِ عَلَى غَايَاتِهِمَا فِي حَيَاتِهِمَا!
(۲) مَنْ لَمْ يُقْصِرُوا فِي آدَاءِ أَعْمَالِهِمْ، يَحْضُلُوا عَلَى أَهْدَافِهِمْ فِي الْحَيَاةِ!
(۳) الَّذِينَ مَا قَصَرُوا فِي آدَاءِ أَعْمَالِهِمْ يَحْضُلُونَ عَلَى الْأَهْدَافِ فِي حَيَاتِهِمْ!
(۴) مَنْ لَا يُقْصِرُونَ فِي آدَاءِ وَاجِبَاتِهِمْ يَحْضُلُونَ عَلَى غَايَاتِهِمْ فِي حَيَاتِهِمْ!

■ اقرأ النصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (۳۴ - ۴۲) بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ:

«على الأمة الإسلامية أن تنال الكمال والرشد و لذلك فهي بحاجة إلى العلم والدين. وعندما تحصل الأمة عليهما تقدر على أن تصبح أمة سائرة نحو ما يطلب ربها.

الإسلام من بداية ظهوره شجّع المسلمين على التفكير والتعلّم و لذلك ألفوا رسائل و كتباً عديدة في جميع المجالات الفكرية و العلمية و هم يعلمون أن جميع الكائنات مسخرة للإنسان و إنما خلقت لخدمته و قضاء حوائجه حتى يبلغ المنزلة الحقيقية و يدرك تسبيح خالقه مع جميع الكائنات. و من حصل على هذه المنزلة أصبح أسوة للآخرين و هم يجعلونه وسيلة لهديتهم حتى لا يضلوا لأنهم يعتقدون بأن من ليس له حكيم يرشده، يهلك!»

۳۴. لماذا تحتاج الأمة الإسلامية إلى العلم والدين؟

- (۱) لِأَنَّ الْوَصُولَ إِلَى مَا يَطْلُبُ رَبُّهَا وَاجِبٌ عَلَيْهَا!
(۲) لِأَنَّهَا تَقْدِرُ أَنْ تُصْبِحَ أُمَّةً سَائِرَةً نَحْوَ رَبِّهَا!
(۳) لِأَنَّهَا تُصْبِحُ أُسْوَةً لِلْأُمَّمِ الْأُخْرَى!
(۴) لِأَنَّهَا تُحِبُّ أَنْ تَبْلُغَ الْكَمَالَ وَ الرَّشْدَ!

۳۵. ما هو سبب تأليف المسلمين للكتب العديدة في جميع المجالات؟

- (۱) تَشْجِيْعُهُمُ الْإِسْلَامُ عَلَى التَّفَكُّرِ وَ التَّعَلُّمِ!
(۲) حَاجَتُهُمْ إِلَى الْعِلْمِ وَ الدِّينِ!
(۳) التَّفَكُّرُ وَ التَّعَلُّمُ عِنْدَهُمْ!
(۴) فَوَائِدُهَا لِجَمِيعِ الْكَائِنَاتِ!

۳۶. «لماذا جميع الكائنات مسخرة للإنسان؟» ما هو الخطأ؟

- (۱) لخدمته و قضاء حوائجه!
(۲) ليلبغ المنزلة الحقيقية!
(۳) ليسبغ خالقه مع الكائنات كلها!
(۴) حتى تسبغ الكائنات للإنسان!

۳۷. تُشير هذه العبارة «من ليس له حكيم يرشده يهلك!» إلى أهمية ...!

- (۱) الْحِكْمَةَ (۲) الْهَلَاكَةَ (۳) الْهَدَايَةَ (۴) الْإِعْتِقَادَ

■ عَيِّنِ الْخَطَأَ فِي التَّشْكِيلِ (۳۸ وَ ۳۹):

۳۸. «عندما تحصل الأمة عليهما تقدر على أن تصبح أمة سائرة نحو ما يطلب ربها!»:

- (۱) تَحْضُلُ - تُصْبِحُ - سَائِرَةً (۲) الْأُمَّةُ - تَقْدِرُ - أُمَّةً (۳) تَقْدِرُ - أَنْ - رَبُّ (۴) تُصْبِحُ - أُمَّةً - يُطْلَبُ

۳۹. «و من حصل على هذه المنزلة أصبح أسوة للآخرين و هم يجعلونه وسيلة لهديتهم!»:

- (۱) حَصَلَ - أَصْبَحَ - وَسِيلَةً (۲) مَنْ - أُسْوَةٌ - هَدَايَةٍ (۳) حَصَلَ - الْآخِرِينَ - هَدَايَةٍ (۴) هَذِهِ - أَصْبَحَ - وَسِيلَةً

■ عین الصحیح فی الإعراب و التحلیل الصرفی (۴۰-۴۲):

(تحلیل صرفی و نحوی)

۴۰. «شَجَّعَ»:

- ۱) للغائب - متعدّد - مبنیّ للمعلوم / فعلٌ و فاعله «الإسلام»
- ۲) فعل ماضٍ - للغائب - مزيد ثلاثی من باب تفعّل / فعلٌ و فاعله ضمیر «هو» المستتر فيه
- ۳) فعل ماضٍ - مزيد ثلاثی من باب تفعیل - مبنیّ / فعلٌ و مع فاعله جملة فعلية و خبر
- ۴) لازم - مبنیّ للمعلوم - مبنیّ / فعلٌ و فاعله الضمیر المستتر و الجملة فعلية

(تحلیل صرفی و نحوی)

۴۱. «يُرْشِدُ»:

- ۱) مضارع - للغائب - مجرد ثلاثی - متعدّد - معرب / فعلٌ و فاعله ضمیر «هو» المستتر
- ۲) للغائب - معرب / فعلٌ و فاعله ضمیر «هو» المستتر و الجملة وصفية و منصوب محلاً
- ۳) مضارع - مزيد ثلاثی بحرفین - متعدّد - مبنیّ للمعلوم / فعلٌ مرفوعٌ و فاعله ضمیر مستتر
- ۴) مزيد ثلاثی - متعدّد - مبنیّ للمعلوم - معرب / فعلٌ و مع فاعله جملة فعلية، نعتٌ و مرفوع محلاً

(تحلیل صرفی و نحوی)

۴۲. «مُسَخَّرَةٌ»:

- ۱) مفرد - مؤنث - جامد - نكرة - منصرف / خبر و مرفوعٌ بالضمّة الأصلية
- ۲) اسم - مشتق (اسم مفعول) من فعل مزيد ثلاثی - نكرة / خبر «أن» و مرفوع
- ۳) اسم - نكرة - معرب - منصرف / خبر «أن» و منصوبٌ بالفتحة الظاهرية
- ۴) اسم - مشتق - نكرة - مبنیّ / خبر و مرفوعٌ بالضمّة الأصلية

■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۴۳-۵۰):

(قواعد اسم)

۴۳. عین العبارة التي ما جاءت الجملة الوصفية فيها:

- ۱) دخلتُ صحراءً تحرقُ شمسها الأبدان!
- ۲) أمضيتُ أسبوعاً كاملاً في إحدى الجزر الإستوائية!
- ۳) شاهدتُ في الشارع رجلاً يركض نحو المحكمة!
- ۴) وجدتُ في المكتبة كتاباً يبيّن لي أسرار الطبيعة!

(انواع اعراب)

۴۴. عین الصحیح للفراغ: «قال المعلوم: نَسألُ الله أن ... في حياتكم!»

- ۱) نَنْجَحَ (۲) تَنْجَحُوا (۳) تَنْجَحُونَ (۴) يَنْجَحُوا

(انواع اعراب)

۴۵. عین العبارة التي فيها حرف الشرط:

- ۱) إن تحمّل الصّوبات أمر هامّ لا يدركه كلّ شخص!
- ۲) إن يهدّد الطيور خطرٌ تتركُ مأمّنها!
- ۳) ما قصدت اليوم أن أجيب عن أسئلة لا أعرف جوابها!
- ۴) ما زرّع الإنسان اليوم حصّده غدًا!

(انواع جملات)

۴۶. عین «يعرف» مبنياً للمجهول:

- ۱) هذا العالم يعرف أكثر الكتب العلمية!
- ۲) يعرف الصديق في أوقات المصائب!
- ۳) يعرف الرجل المسلم الأحكام الدينية!
- ۴) لا يعرف الإنسان صديقه إلّا بعد الامتحان!

(قواعد اسم)

۴۷. ما هو المناسب للفراغ حتى لا يكون الخبر جملة فعلية؟ «أولئك ... يحترمون من يُعلّمهم حرفاً!»

- ۱) المعلوم (۲) طالبٌ (۳) التلاميذ (۴) لا

(انواع اعراب)

۴۸. في أيّ عبارة ما جاءت علامات الفرعية للإعراب:

- ۱) تُرشِدنا معلّمتنا في مجال التعلّم!
- ۲) معلّمتنا ألّفت رسائلَ و مقالات عديدة في مجال التعلّم!
- ۳) ساعدتني إخواني في مواضع كثيرة!
- ۴) هؤلاء مجتهدون لذلك ينجحون في حياتهم!

(انواع اعراب)

۴۹. في أيّ جواب ما جاء الإعراب التقديري؟

- ۱) إعتزل ذكر الأغاني و الغزل / و قُلّ الفصل و جانب من هزل
- ۲) و اتق الله فتقوى الله ما / جاورت قلب امرئٍ إلّا وصل
- ۳) في إزدیاد العلم، إرغام العدي / و جمال العلم إصلاح العمل
- ۴) واهجر النوم و حصّله، فمن / يعرف المطلوب يحقر ما بذل

(انواع جملات)

۵۰. عین خبر النواسخ مفرداً:

- ۱) إن الأخلاق الفاضلة زينة العلاء دائماً!
- ۲) أصبح الكسلان يندم بسبب ضعفه في أعماله!
- ۳) لبت الفرصة تغتنم ليستفاد منها أكثر!
- ۴) كان معي أفراد كثيرون في الحفلة ليلة أمس!

- ۵۱.** مطابق فرمایش امام علی (ع) تمامی موارد زیر علت تحقق این مفهوم است که «هیچ یک از مخلوقات از محدوده و چهارچوب تعیین‌شده، از جانب خدا تجاوز نکند»، به‌جز این عبارت که خداوند متعال هر مخلوقی را
(اندیشه و قلب)
- ۱) مطابق برنامه‌ای دقیق به بهترین شکل طراحی کرد
 - ۲) در مسیر انجام وظیفه‌ی دستیابی به هدف خاص، هدایت کرد
 - ۳) بدون تقلید از هیچ نمونه آماده و پیش‌ساخته‌ای خلق کرد
 - ۴) براساس مقیاس، نظم، اندازه‌ی مخصوص و متناسب با هر یک از آن‌ها آفرید
- ۵۲.** قراردادن لوازم رساندن به هدف در خلقت مخلوقات و هدایت مخلوقات در مسیر انجام وظیفه و دستیابی به هدف خاص مفهوم قابل برداشت از آیات شریفه‌ی ... و ... است. (به‌ترتیب)
(اندیشه و قلب)
- ۱) «خلق السماوات و الارض بالحق و صورکم فاحسن صورکم ...» - «... صنع الله الذی اتقن کل شیء انه خبیر بما تفعلون»
 - ۲) «خلق الله السماوات و الارض بالحق ...» - «... صنع الله الذی اتقن کل شیء انه خبیر بما تفعلون»
 - ۳) «خلق السماوات و الارض بالحق و صورکم فاحسن صورکم ...» - «الذی خلق فسوٰی و الذی قدر فهدی»
 - ۴) «خلق الله السماوات و الارض بالحق ...» - «الذی خلق فسوٰی و الذی قدر فهدی»
- ۵۳.** یکی از نشانه‌های خلقت که مایه‌ی بیم و امید است، در آیه‌ی شریفه‌ی ... به چشم می‌خورد که در آن آیاتی است برای ...
(اندیشه و قلب)
- ۱) «و من آیاته منامکم باللیل و النهار و ابتغواکم من فضله» - آنان که گوش شنوا دارند.
 - ۲) «و من آیاته منامکم باللیل و النهار و ابتغواکم من فضله» - گروهی که می‌اندیشند.
 - ۳) «و من آیاته یریکم البرق خوفاً و طمعاً و ینزل من السماء ماء» - گروهی که می‌اندیشند.
 - ۴) «و من آیاته یریکم البرق خوفاً و طمعاً و ینزل من السماء ماء» - آنان که گوش شنوا دارند.
- ۵۴.** اگر کسی برای بیت سعدی که می‌گوید: «دوست نزدیک‌تر از من به من است / وین عجب‌تر که من از وی دورم» جویای مبنای قرآنی باشد، پیام کدام آیه‌ی شریفه، وافی به این مقصود است؟
(اندیشه و قلب)
- ۱) «فیشر عباد الذین یستمعون القول فیتبعون احسنه اولئک الذین هداهم الله ...»
 - ۲) «و الذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا و ان الله لمع المحسنین»
 - ۳) «و لقد کرمنا بنی آدم و حملناهم فی البرّ و البحر و رزقناهم من الطّیبات ...»
 - ۴) «فأقم وجهک للذین حنیفاً فطرة الله الّتی فطر النّاس علیها»
- ۵۵.** اجتناب از شقاوت، گریز از جهل و پرهیز از گناه که از اهداف اعطای عوامل رشد است، به‌ترتیب با بهره گرفتن از کدام یک میسر می‌گردد؟
(اندیشه و قلب)
- ۱) عقل و اختیار - اختیار - نفس اماره
 - ۲) اختیار و هدایت الهی - عقل - گرایش به نیکی‌ها
 - ۳) عقل و اختیار - عقل - نفس اماره
 - ۴) اختیار و هدایت الهی - اختیار - گرایش به نیکی‌ها
- ۵۶.** به‌ترتیب، هر یک از ویژگی‌های «تغییرپذیری»، «توانایی درک واقعیات»، «بازسازی» و «طلب کمالات نامحدود» مرتبط با کدام یک از ابعاد وجود انسان است؟
(اندیشه و قلب)
- ۱) بُعد جسمانی - بُعد روحانی و جسمانی - بُعد روحانی و جسمانی - بُعد روحانی
 - ۲) بُعد جسمانی - بُعد روحانی - بُعد جسمانی - بُعد روحانی
 - ۳) بُعد جسمانی و روحانی - بُعد روحانی - بُعد روحانی و جسمانی - بُعد روحانی
 - ۴) بُعد جسمانی و روحانی - بُعد روحانی و جسمانی - بُعد جسمانی - بُعد جسمانی

۵۷. اگر از ما بپرسند: «آیا خداوند فقط همین دنیا را آفریده است؟» پیام کدام آیه، ترسیم‌کننده‌ی پاسخ این سؤال نیست؟ (اندیشه و قلب)

- (۱) «ان الدار الآخرة لهی الحيوان»
- (۲) «من آمن بالله و اليوم الآخر و عمل صالحاً...»
- (۳) «فانظروا كيف بدأ الخلق ثم الله ينشئ النشأة الآخرة»
- (۴) «ثم أنشأناه خلقاً آخر»

۵۸. همواری مسیر آزادی انسان‌ها در پرتو ... عینیت می‌یابد و آن‌گاه که انسان بداند ... آخرت او زیباتر خواهد شد، ... به منصفی ظهور رسیده است. (اندیشه و قلب)

- (۱) شهادت- با همت خستگی ناپذیر در عبادت خدا کوشیدن- اولین پیامد نگرش الهی به مرگ
- (۲) جهاد و مبارزه- با تلاش و توان بسیار در خدمت به خلق خدا کوشیدن- دومین پیامد نگرش الهی به مرگ
- (۳) شهادت- با تلاش و توان بسیار در خدمت به خلق خدا کوشیدن- اولین پیامد نگرش الهی به مرگ
- (۴) جهاد و مبارزه- با همت خستگی ناپذیر در عبادت خدا کوشیدن- دومین پیامد نگرش الهی به مرگ

۵۹. مفهوم «یکی از مصادیق کفر، حکیمانه ندانستن و نیافتن نظام آفرینش است» با استفاده از پیام کدام آیه، در ذهن پیرو وحی الهی استوار می‌گردد؟ (اندیشه و قلب)

- (۱) «خلق الله السماوات و الأرض بالحق و لتجزى كل نفس بما كسبت و هم لا يظلمون»
- (۲) «و هم يحسبون أنهم يحسنون صنعا اولئك الذين كفروا بآيات ربهم»
- (۳) «افحسبتم أنما خلقتكم عبثاً و أنكم الينا لا ترجعون»
- (۴) «و ما خلقنا السماء و الأرض و ما بينهما باطلاً ذلك ظن الذين كفروا...»

۶۰. پیام آیه‌ی شریفه‌ی: «و ضرب لنا مثلاً و نسی خلقه قال من يحيى العظام و هى رميم»، پاسخی بر شبهه‌ی منکران معاد ... است که ... آفرینش برای ... در آن ترسیم شده است. (اندیشه و قلب)

- (۱) روحانی- ضرورت- تجلی قدرت نامحدود خداوند
- (۲) روحانی- امکان- پیوستن به روح در آخرت
- (۳) جسمانی- امکان- پیوستن به روح در آخرت
- (۴) جسمانی- ضرورت- تجلی قدرت نامحدود خداوند

۶۱. فرجام کار آل فرعون در برزخ، با توجه به عبارت قرآنی «و حاق بآل فرعون...» و فرجام کار پاکان در برزخ با توجه به عبارت قرآنی «الذين تتوفاهم الملائكة طيبين...»، در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟ (اندیشه و قلب)

- (۱) «سوء العذاب»- «ادخلوا الجنة بما كنتم تعملون»
- (۲) «أشد العذاب»- «ادخلوا الجنة بما كنتم تعملون»
- (۳) «سوء العذاب»- «سلام عليكم طبتم فادخلوها خالدين»
- (۴) «أشد العذاب»- «سلام عليكم طبتم فادخلوها خالدين»

۶۲. پاسخ خداوند به متقاضیان بازگشت به دنیا برای جبران کاستی‌های گذشته‌ی خویش، از کدام عبارت قرآنی زیر استنباط می‌گردد؟ (اندیشه و قلب)

- (۱) «الم تكن ارض الله واسعة فتهاجروا فيها»
- (۲) «كلما انها كلمة هو قائلها و من ورائهم برزخ الى يوم يبعثون»
- (۳) «فاولئك ما واهم النار بما كانوا يكسبون»
- (۴) «ذلك ظن الذين كفروا فويل الذين كفروا من النار»

۶۳. اگر سؤال شود: «با این‌که در قیامت، خداوند حاکم دادگاه است، چه نیازی به شهادت شاهدان وجود دارد؟» پاسخ این است که ...

- و عبارت شریفه‌ی «ان کان مثقال حبه من خردل آتینا بها و کفی بنا حاسبین» مؤید ... در رستاخیز موعود است. (اندیشه و قلب)
- ۱) این شهادت، برای اثبات چیزی نزد قاضی دادگاه نیست و همه چیز برای خداوند روشن است؛ بلکه برای شخص گناه‌کار است تا حقیقت وضع خویش را دریابد - قضاوت بر معیار حق
 - ۲) این شهادت برای آن است که گناه‌کاران نتوانند رشته‌ی تقصیر را از گردن خود کوتاه کرده و دیگری را مقصر بشمارند و نیات درونی آنان بر خداوند معلوم گردد - قضاوت بر معیار حق
 - ۳) این شهادت، برای اثبات چیزی نزد قاضی دادگاه نیست و همه چیز برای خداوند روشن است؛ بلکه برای شخص گناه‌کار است تا حقیقت وضع خویش را دریابد - دادن نامه‌ی اعمال
 - ۴) این شهادت برای آن است که گناه‌کاران نتوانند رشته‌ی تقصیر را از گردن خود کوتاه کرده و دیگری را مقصر بشمارند و نیات درونی آنان بر خداوند معلوم گردد - دادن نامه‌ی اعمال

۶۴. از دقت نظر در مفهوم آیات ۲۰ و ۲۱ سوره‌ی فصلت: «حتی اذا ما جاءوها شهد علیهم سمعهم و ابصارهم و جلودهم بما کانوا یعملون و قالوا لجلودهم لم شهدتم علينا قالوا انطقنا الله الّذی انطق کل شیء و هو خلقکم اول مرة و الیه ترجعون» درمی‌یابیم که ... (اندیشه و قلب)

- ۱) متوسل شدن بدکاران به سوگندهای دروغین به هنگام دیدن گزارشی از اعمال ناپسند خویش در قیامت، شهادت و گواهی اعضا و جوارحشان را به همراه دارد.
- ۲) آن‌جا که اعضای انسان گناهکار ناطق می‌گردد، به جهت نجات احتمالی صاحب خویش از مهلکه است که خدا در این حال بر دهان آن‌ها مهر خاموشی می‌زند.
- ۳) گواهی و شهادت گوش‌ها و چشم‌ها و پوست‌های گناهکاران در دادگاه عدل الهی بر اعمال مستمر دنیایی صاحبان خود، ناظر بر تحقق معاد جسمانی است.
- ۴) آن‌گاه که در عرصه‌ی پر هیاهوی قیامت تصویر اعمال انسان نمایش داده می‌شود، اعضای بدن انسان به اذن خدا علیه صاحبان خویش شهادت می‌دهند.

۶۵. این‌که «وقتی جهنمیان به جهنم برسند، درهای جهنم باز می‌شود»، در مفهوم عبارت قرآنی ... آمده است و «قیل ادخلوا ابواب جهنم» بیانگر ورود به جهنم ... است.

- (اندیشه و قلب)
- ۱) «حتی اذا جاءوها فتحت ابوابها» - برزخی
 - ۲) «حتی اذا جاءوها فتحت ابوابها» - اخروی
 - ۳) «حتی اذا جاءوها و فتحت ابوابها» - برزخی
 - ۴) «حتی اذا جاءوها و فتحت ابوابها» - اخروی

۶۶. به فرموده‌ی پیامبر عظیم‌الشأن اسلام (ص)، برای انسان به ناچار هم‌نشینی خواهد بود که هرگز از او جدا نمی‌شود. این هم‌نشینی اگر شریف باشد، ... و در ... این هم‌نشینی اگر نیک باشد ...، این هم‌نشینی همان کردار انسان است.

- (اندیشه و قلب)
- ۱) انسان را از دامان حوادث حفظ می‌کند - رستاخیز - وی را گرمی خواهد داشت
 - ۲) انسان را از دامان حوادث حفظ می‌کند - برزخ - وی را گرمی خواهد داشت
 - ۳) انسان را گرمی خواهد داشت - رستاخیز - مایه‌ی انس وی خواهد بود
 - ۴) انسان را گرمی خواهد داشت - برزخ - مایه‌ی انس وی خواهد بود

۶۷. اگر سؤال شود: «چرا بر غیر خدا نمی‌توان توکل کرد؟» پاسخ این سؤال در گرو فهم پیام آیه‌ی شریفه‌ی ... می‌باشد. (یادآوری در عزم)

- ۱) «و شاورهم فی الأمر فاذا عزمتم فتوکل علی الله ان الله یحب المتوکلین»
- ۲) «ان ارادنی الله بضر هل هن کاشفات ضره او ارادنی برحمة هل هن ممسکات رحمته»
- ۳) «و توکل علی الحی الّذی لا یموت و سیح بحمده و کفی به بذنوب عباده خبیراً»
- ۴) «الیس الله بکاف عبده و یخوفونک بالذین من دونه»

۶۸. اگر بگوییم: «استمرار دوستی و پیروی از خداوند متعال آموزش گناهان را به دنبال دارد»، پیام کدام آیه را ترسیم کرده‌ایم؟ (در مسیر)

- ۱) «و الذین آمنوا اشد حباً لله»
- ۲) «قد کانت لکم اسوة حسنة فی ابراهیم ...»
- ۳) «قل ان کنتم تحبون الله فاتبعونی ...»
- ۴) «یؤمنون بالله و الیوم الآخر یوادون من حاد الله و رسوله ...»

۶۹. مفاهیم «دل‌بسته‌ی عدالت و آزادی و صداقت و وفا، از ظلم و استبداد و ریا و بی‌وفایی متنفر است.» و «نمی‌شود کسی دوستدار فضیلت‌ها و کرامت‌ها باشد و در جهان زشتی و نافرمانی و ستم ببیند و در عین حال بتواند قرار و آرام بگیرد.» به‌ترتیب اشاره به ... و ... از آثار محبت به خدا دارد.

(در مسیر)

- ۱) بیزاری از دشمنان خدا- بیزاری از دشمنان خدا
- ۲) مبارزه با دشمنان خدا- مبارزه با دشمنان خدا
- ۳) مبارزه با دشمنان خدا- بیزاری از دشمنان خدا
- ۴) بیزاری از دشمنان خدا- مبارزه با دشمنان خدا

۷۰. جلوه‌ی عفاف و پاکدامنی حضرت ... که در آیه‌ی شریفه‌ی ... ترسیم گشته، پاسخی در مقابل ... بوده است.

(در مسیر)

- ۱) مریم (س)- «لَمْ يَمَسُّنِي بَشَرٌ وَلَا أُمَّةٌ بِغِيَاءٍ»- «لَا هَبَّ لَكَ غُلَامًا زَكِيًّا»
- ۲) یوسف (ع)- «أَنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتَ تَقِيًّا»- «هَيْتَ لَكَ»
- ۳) مریم (س)- «مَا كَانَ أَبُوكَ أَمْرًا سَوْءًا وَمَا كَانَتْ أُمُّكَ بَغِيًّا»- «لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا فَرِيًّا»
- ۴) یوسف (ع)- «مَا اِبْرِيءُ نَفْسِي إِنْ النَّفْسُ لَأَمَّارَةٌ بِسَوِّءِ أَلَا مَا رَحِمَ رَبِّي»- «أَعَدَّتْ لَهِنَّ مَتَكًا»

۷۱. آن‌جا که امام کاظم (ع) در جواب برادرش که پرسید: «دیدن چه مقدار از بدن زن نامحرم جایز است؟» فرمود: «چهره و دست تا معج». این حدیث شریفه بیانگر ... است که هم‌مفهوم آن، عبارت قرآنی ... می‌باشد.

(در مسیر)

- ۱) حد حجاب- «و لا یبدین زینتهنّ آلا ما ظهر منها و لیضربن بخمرهنّ علی جیوبهنّ»
- ۲) علت حجاب- «ان یعرفن فلا یؤذین و کان الله غفورا رحیما»
- ۳) علت حجاب- «و لا یبدین زینتهنّ آلا ما ظهر منها و لیضربن بخمرهنّ علی جیوبهنّ»
- ۴) حد حجاب- «ان یعرفن فلا یؤذین و کان الله غفورا رحیما»

۷۲. آن‌جا که با معصیت‌کار به نحوی رفتار شود که بفهمد به سبب انجام آن گناه با وی این‌گونه عمل شده است و آن‌جا که تحمل مشقّت‌ها و پذیرفتن ضررها در امر و نهی احکام ضروری دین الزامی است، به‌ترتیب، کدام امر محقق می‌گردد؟

(در مسیر)

- ۱) روش‌ها- شرایط
- ۲) مراحل- مراحل
- ۳) روش‌ها- مراحل
- ۴) مراحل- شرایط

۷۳. پیام کدام آیه «کفر به نعمت‌های الهی علت گمراهی و قرض الحسنه علت ورود به بهشت» است؟

(در مسیر)

- ۱) «اقرضتم الله قرضاً حسناً لا کفرنّ عنکم سیئاتکم و لا دخلنکم جنات تجری من تحتها الانهار فمن کفر بعد ذلک منکم فقد ضلّ سواء السبیل»
- ۲) «ان تقرضوا الله قرضاً حسناً یضاعفه لکم و یغفر لکم و الله شکور حلیم»
- ۳) «ان المصدّقین و المصدقات و اقرضوا الله قرضاً حسناً یضاعف لهم و لهم اجر کریم»
- ۴) «و اعلموا انما غنمتم من شیء فانّ الله خمسّه و للرّسول و لذی القربی و البیتامی و المساکین»

۷۴. بر اساس آیه‌ی مبارکه‌ی «اتل ما اوحی الیک من الکتاب و اقم الصلّاة...»، برترین ثمره‌ی نماز ... ذکر شده و آیه‌ی / آیات ... مراتب اولیه‌ی تقوا را بیان می‌کند.

(در مسیر)

- ۱) یاد خدا- «و نفس و ما سواها فألهمها فجورها و تقواها»
- ۲) یاد خدا- «یا ایّها الذین ءامنوا کتب علیکم الصیام»
- ۳) دوری از فحشاء و منکر- «و نفس و ما سواها فألهمها فجورها و تقواها»
- ۴) دوری از فحشاء و منکر- «یا ایّها الذین ءامنوا کتب علیکم الصیام»

۷۵. «عدم خضوع در مقابل مستکبران»، «دل‌نیستن به راه‌های انحرافی دیگران» و «عدم تمایل به کسب درآمد حرام» به‌ترتیب معلول انجام کدام بخش از نماز است؟

(در مسیر)

- ۱) در نظر داشتن عظمت خدا در رکوع و سجود- غصبی نبودن لباس و مکان نمازگزار- حفظ کردن از آلودگی‌های ظاهری
- ۲) گفتن تکبیر و در نظر گرفتن بزرگی خداوند- قرار نگرفتن در راه گمراهان- حفظ کردن از آلودگی‌های ظاهری
- ۳) در نظر داشتن عظمت خدا در رکوع و سجود- بیان صادقانه‌ی «اهدنا الصراط المستقیم»- غصبی نبودن لباس و مکان نمازگزار
- ۴) گفتن تکبیر و در نظر گرفتن بزرگی خداوند- بیان صادقانه‌ی «اهدنا الصراط المستقیم»- غصبی نبودن لباس و مکان نمازگزار

۷۶. در همه‌ی گزینه‌ها به‌استثنای گزینه‌ی ... معنی همه‌ی واژه‌ها درست است. (نفت)

- (۱) (سبک‌بار: فارغ‌بال) (ضیعت: دارایی) (ملتزم: همراه)
(۲) (التهاب: برافروختگی) (پای‌افزار: کفش) (شوخیگن: چرک‌آلود)
(۳) (ذکر: ورد) (عقار: آب و زمین) (جدار: شکاف)
(۴) (کتاب: نویسندگان) (متفرع: تابع) (دستوری: رخصت)

۷۷. در همه‌ی گزینه‌ها به‌ترتیب، واژگان قسمت اول، معانی واژگان قسمت دوم هستند به‌جز گزینه‌ی ... (نفت)

- (۱) (بی‌خردی، سقف، جام شراب): (سفاهت، طاق، ساغر)
(۲) (اداره‌ی نگارش، سفره‌ی چرمی، اتاق): (انطباعات، نطع، حجره)
(۳) (هوشیاری، برآشفتن، غیر مادی): (تنبّه، تعلل، مجرد)
(۴) (آغل، هیزم، مکر): (زاغه، هیمه، مکیدت)

۷۸. در همه‌ی گزینه‌ها هر دو واژه درست معنی شده است، به‌جز گزینه‌ی ... (نفت)

- (۱) کومه - بلندا: خانه‌ای از نی و علف - رفیع
(۲) طلوعه - صلازدن: مقدمه - آواز دادن
(۳) داروگ - شولا: قورباغه‌ی درختی - خرّقه‌ی درویشان
(۴) ماسوا - مهمیز: همه‌ی آفریدگان خدا - فلزی که به پاشنه‌ی چکمه‌ی سوار می‌بندند.

۷۹. معنی چند واژه نادرست است؟ (نفت)

- (ثنا: ستایش)، (آذار: ماه اول بهار)، (اشباح: سیاهی)، (محفوظ: رودبایستی)، (مطبوع: اطاعت‌شده)، (التهاب: برافروختگی)، (غزا: جنگ)، (دغل: تباهی)، (خیره‌خیر: سریع)، (ادبار: پشت‌کردن)، (کتل: تل بلند)، (محیط: اقیانوس)
- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۸۰. در عبارت «تیک بندگی و پاک‌روشنی او در راه خدمت محقق آمد و به انواع کرامات محض و محرم اسرار گشت تا به‌حدّی که دمنه را بر مقام تقدّم او رشک بیفزود اما اظهار کردن صلاح ندانست. تا که روزی کلّیله را گفت: همت بر فراغ شیر مقصور گردانیدم و در نصیب خویش غافل بودم بکوشم تا او را در گردانم که سستی را در مذهب همیت جایز نبینم.» چند غلط املائی وجود دارد؟ (املا)

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۸۱. در کدام دو عبارت غلط املائی وجود دارد؟ (املا)

- (الف) با شمشیری آخته، عفریت زمان را در اختیار شما می‌گذارم.
(ب) چنگیزخان فرمان رسانیده بود بر القای قانون کثرت فرزندان با مساعدت اصناف.
(ج) مرد درمانده و مبهوت شد و راضی گشت که سود بگذارد و در مضیقه بماند.
(د) بعضی پادشاهان، طبیب و منجم را با پیرهن یقه آحاری نگاه داشته بودند با کفش‌های مندرس.

- (۱) الف - ب (۲) ب - د (۳) د - ج (۴) ب - ج

۸۲. در کدام گزینه غلط املائی وجود دارد؟ (املا)

- (۱) جواب داد که دل ملک در امضای باطل قوی‌تر و درشت‌تر از سخن من است در تقریر حق و چون تزویر و حیلت سبک استماع افتاد واجب کند شنودن صدق و صواب گران نیاید.
(۲) نشاید که ملک بدین موجب مکان خویش خالی گذارد و از وطن مألوف خود هجرت کند چه گفته‌اند که به هر آواز بلند و جثّه‌ی قوی و خصم به ظاهر غالب، التفات نشاید نمود.
(۳) اما رأی ما آن است که اگر خود میسر شود خون ریختن این مرد دینی صلاح نباشد و وخامت آن زود به ما بازگردد و این انداخت از حزم و پیش‌بینی دور است و تا ابدالذرّ قائم بماند.
(۴) قاضی گفت ای مرد غریب ادیب و از هنر صاحب نصاب و نصیب، سخن خویش بگوی و مراد خود بجوی که تا علّت با طبیب نگویی علاج نداند و تا نبض به وی نمایی مزاج نشناسد.

۸۳. توضیح کدام گزینه صحیح نیست؟ (تاریخ ادبیات)

- (۱) قانون مسعودی اثری از بیهقی درباره‌ی دوران حکومت مسعود غزنوی است.
(۲) ادیسه، نشان‌دهنده‌ی آداب و اخلاق یونانیان قدیم است.
(۳) وصاف‌الحضرة نویسنده‌ی کتاب «تاریخ وصاف» است و این کتاب نمونه‌ی نثر مصنوع و متکلف است.
(۴) تحفة‌الاخوان کتابی از کمال‌الدین عبدالرزاق کاشانی نویسنده‌ی قرن دهم است.

۸۴. انتساب چند اثر به پدیدآورنده‌ی آن درست است؟

(آدم‌ها و خرچنگ‌ها: خوزوئه دوکاسترو) (کارنامه‌ی بلخ: سنایی) (در بهشت شداد: جلال رفیع) (بیعت با بیداری: طاهره صفارزاده)
(خیرات‌الحسان: محمدحسن‌خان صنیع‌الدوله) (امیر ارسلان: امین‌السلطان) (آواها و ایماها: محمود صناعی) (الکشاف فی تفسیر القرآن:
زمخشری) (ژیل بلاس: آلن رنه لوساژ) (سه قطره خون: عباس خلیلی)

(۱) هفت (۲) نه (۳) هشت (۴) شش

۸۵. نام دو اثر از بزرگ علوی و دو اثر از خواجه عبدالله انصاری به ترتیب در کدام گزینه دیده می‌شود؟

(۱) چشم‌هایش - از رنجی که می‌بریم) (الهی‌نامه - مناجات‌نامه)
(۲) (سالاری‌ها - میرزا) (رساله‌ی دل و جان - الهی‌نامه)
(۳) (چشم‌هایش - شورآباد) (زاد‌العارفین - مناجات‌نامه)
(۴) (چشم‌هایش - چمدان) (مناجات‌نامه - زاد‌المسافرین)

۸۶. در کدام گزینه آرایه‌ی «اسلوب معادله» وجود ندارد؟

(۱) بود در چشم زاهد خلوت بی‌انجمن دوزخ / معلم راست بی‌اطفال، زندان کنج مکتب‌ها
(۲) در احسان به روی خویش اهل جود بریستند / عبث واکرده می‌گردند ارباب طمع لب‌ها
(۳) محال است از ته دل مهربان کردن حسودان را / به افسون کی رود بدطینتی از طبع عقرب‌ها
(۴) تا کرد ترک می‌دم، یک شربت آب خوش نخورد / بیمار شد طفل یتیم، از اختلاف شیرها

۸۷. ترتیب توالی ابیات به لحاظ داشتن آرایه‌های «استعاره، متناقض‌نما، جناس، حسن تعلیل، ایهام» کدام است؟

(الف) جوی‌ها بسته‌ام از دیده به دامان که مگر / در کنارم بنشانند سهی بالایی

(ب) به پستی نیز معراجی است، اگر آزاده‌ای بیدل! / صدای آب شو، ساز ترقی کن تنزل را

(ج) دوستان در پرده می‌گویم سخن / گفته خواهد شد به دستان نیز هم

(د) همان تال لب شیرین نستاند دلت از دست / کان کز غم او کوه گرفت از کمر افتاد

(ه) چو هر چه هست همه اصل خویش می‌جویند / از شوق جمله‌ی ذرات در سفر بینی

(۱) الف، د، ب، ه، ج (۲) الف، ب، ج، ه، د (۳) ج، الف، د، ه، ب (۴) ج، ب، الف، ه، د

۸۸. آرایه‌ی «تشبیه» در کدام بیت بیش‌تر است؟

(۱) باغ سخا را چو فلک تازه کرد / مرغ سخن را فلک آوازه کرد

(۲) رسته‌ی خاک در او دانه‌ای است / کز گل باغش ارم افسانه‌ای است

(۳) در صف ناوردگه لشکرش / دست علم بود و زبان خنجرش

(۴) بنای سرکشی چون اشک سر تا پا خلل دارد / علاج سیل آفت کن، سر بند ادب مگشا

۸۹. کدام گروه از آرایه‌های ادبی، همگی، در بیت:

«شرح دهم من که شب از چه سیه‌دل بود / هر که خورد خون خلق، زشت و سیه‌دل شود» یافت می‌شود؟

(۱) استعاره - اسلوب معادله - مجاز - تناسب (۲) ایهام تناسب - کنایه - حسن تعلیل - تشخیص

(۳) استعاره - ایهام - حسن تعلیل - کنایه (۴) ایهام تناسب - تشبیه - جناس تام - مراعات‌نظیر

۹۰. مفهوم کدام بیت با دیگر ابیات متفاوت است؟

(۱) هر که دارد نظر پاک نماند به زمین / سوزن از دیده‌ی روشن به مسیحا پیوست

(۲) ملامت‌گو چه دریابد میان عاشق و معشوق / نبیند چشم نابینا خصوص اسرار پنهانی

(۳) چشم آلوده‌نظر از رخ جانان دور است / بر رخ او نظر از آینه‌ی پاک انداز

(۴) چشم صورت‌بین ببند و دیده‌ی معنی گشا / تا ببینی بر سریر ملک دل جانان ما

۹۱. کدام بیت با عبارت زیر قرابت مفهومی ندارد؟

«ما همگی اعتقاد داریم که باید خدا را کشف کرد ... سرانجام این‌طور نیز می‌گوییم که او در همه جا هست؛ هر جا و نیافتنی است.»

(۱) نابسته رخنه‌ی نظر از هر عیان که هست / از پرده جلوه‌گر نشود هر نهان که هست

(۲) نهان است از همه عالم ولیکن / ز پیدایی عیان اندر عیان است

(۳) در پرده‌ی کبریا نهان گشته ز خلق / بنشسته عیان بر سر بازار وجود

(۴) در نهان نهان نهفته رخت / در عیان هم‌چو گل شکفته رخت

۹۲. مفهوم روبه‌روی همه‌ی گزینه‌ها درست هستند به‌جز گزینه‌ی (مفهوم)
- ۱) مردم شهر به یک چینه چنان می‌نگرند / که به یک شعله به یک خواب لطیف: پیشرفت مردم در علوم روز
 - ۲) دست هر کودک ده ساله‌ی شهر، شاخه‌ی معرفتی است: تعمیم و زودباروری استعدادهای معنوی
 - ۳) با‌ها جای کبوترهایی است / که به فواره‌ی هوش بشری می‌نگرند: به کمال رسیدن استعدادهای انسان
 - ۴) خاک موسیقی احساس تو را می‌شنود: برقراری ارتباط صحیح روح انسانی با تمام عناصر طبیعی در آرمان شهر
۹۳. مفهوم مقابل بیت «باغ بی‌برگی / خنده‌اش خونی‌ست اشک‌آمیز» در کدام بیت زیر آمده است؟ (مفهوم)
- ۱) من به تو امیدوار، تا بر شادی خورم / خود همه اندوه بود، تخم که من کاشتم
 - ۲) گل این باغ ز نیرنگ شکفتن افسرد / باخبر باش که شادی هم غم می‌آرد
 - ۳) بلبل به باغ و راغ همین می‌کند نوا / آمد زمان شادی و بگذشت روز غم
 - ۴) نه در کوه سبزی، نه در باغ شخ (=شاخه) / ملخ بوستان خورده، مردم ملخ
۹۴. مفهوم «ما اکثر العبر و اقل الاعتبار» با کدام بیت زیر قرابت دارد؟ (مفهوم)
- ۱) دادند به من عرض متاع دو جهان را / جز عبرت از آن‌ها نپذیرفتم و رفتم
 - ۲) پرده‌ی غفلت نمی‌گردد بصیرت را حجاب / گرچه از پوشیده چشمانیم، بیناییم ما
 - ۳) کی صاحب همّت ز جهان کام گرفته / عار آیدش از عبرت ایام گرفته
 - ۴) جهان سربه‌سر عبرت و حکمت است / چرا زو همه بهر من غفلت است
۹۵. مفهوم کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟ (مفهوم)
- ۱) فرش است دستگاه حلاوت به کنج فقر / نی گشته بوریا و شکر می‌کشد هنوز
 - ۲) با دوست کنج فقر بهشت است و بوستان / بی دوست خاک بر سر جاه و توانگری
 - ۳) هستی جاوید ما در نیستی پوشیده است / در سواد فقر باشد چشمه‌ی حیوان ما
 - ۴) صائب، دو عالم از اثر توتیای فقر / افتاده چون دو قطره اشک از نظر مرا
۹۶. مفهوم عبارت «ندانم که این بار چرا آن تجربه، صفرآ فرود.» با کدام گزینه متناسب است؟ (مفهوم)
- ۱) از غبار خط فزون شد شوخی آن چشم مست / وحشت آهو شود افزون ز صحرای غریب
 - ۲) بهار خرمی در پوست دارد نخل بی‌برگش / به ظاهر گرچه افسرده ست در فصل خزان، سودا
 - ۳) از کاه، کهربا بگریزد به بخت ما / خنجر به جای برگ بر آرد درخت ما
 - ۴) صبر در عشق تو کاری است پسندیده ولی / کرده‌ام تجربه، کار من شیدایی نیست
۹۷. مفهوم کدام بیت با عبارت «اگر خواهی که به ما رسی، خود را بر در بگذار و درآی.» قرابت دارد؟ (مفهوم)
- ۱) بگذار هرچه داری و بگذر که هیچ نیست / این پنج روزه عمر که مرگ از قفای اوست
 - ۲) ناوکش از جان گذر کرد و نگردیدم هلاک / زین آلم تا زنده‌ام خود را ملامت می‌کنم
 - ۳) به چشم خود گذر عمر خویش می‌بینم / نشسته‌ام لب جویبی و آب می‌گذرد
 - ۴) برداشتم خود را ز پیش دیگر میان او و خویش / حایل نمی‌باشم دمی، عشق این تقاضا می‌کند
۹۸. مفهوم بیت «آسمان بار امانت نتوانست کشید / قرعه‌ی کار به نام من دیوانه زدند» با کدام گزینه متناسب ندارد؟ (مفهوم)
- ۱) بی‌تحمل نتوان چاره‌ی عشق تو، ولی / من بیچاره تحمل نتوانم چه کنم
 - ۲) ز بار عشق تو گیتی بنالد / که بار عشق تو بار گران است
 - ۳) ما امانت‌دار عشقییم از ازل / آن‌چه گردون برنتابد بار ماست
 - ۴) بار امانت چو گران بود و صعب / من سبک از بار گران گم شدم
۹۹. مفهوم مقابل آیه‌ی «و یؤثرون علی انفسهم و لو کان بهم خصاصة» در کدام بیت دیده می‌شود؟ (مفهوم)
- ۱) سهل است گذشتن ز هوس‌های دو عالم / گر مرد رهی یک دو قدم درگذر از خود
 - ۲) از خود گذر ای یار و بدو رس که کسی نیست / غیر از تو میان تو و مقصود تو، حایل
 - ۳) نیازمندم و هرگز نمی‌خورم غم غیر / چرا گرسنگی او، مرا بیازارد؟
 - ۴) ساقی می‌صافی به حریفان دگر ده / من ذردکشم ذوق می‌ناب ندارم
۱۰۰. مفهوم بیت «بیا که قصر امل سخت سست‌بنیاد است / بیار باده که بنیاد عمر بر باد است» با کدام بیت تناسب دارد؟ (مفهوم)
- ۱) منه دل بر سرای عمر سعدی / که بنیادش نه بنیادی است محکم
 - ۲) ساقی از آن آب چو آتش بیار / کاتش دل آب رخم ریخته است
 - ۳) گذشت عمر و تو مست شراب گلرنگی / دمید صبح و تو چون سبزه در ته سنگی
 - ۴) اجل بگسلاندش طناب امل / وفاتش فروبست دست عمل

■ عَيْنِ الْأَصْحَ وَالْأَدَقَّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ لِلعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ رَقْم «١٠١» حَتَّى رَقْم «١٠٨»:

۱۰۱. «هل يستوى الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ»: (ترجمه)

۱) آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند، برابر هستند؟!

۲) آیا کسانی که آگاهند و کسانی که نمی‌دانند، برابر نخواهند بود؟!

۳) آیا به اندازه‌ی کسانی که می‌دانند، افراد ناآگاه وجود دارد؟!

۴) آیا آنان که می‌دانند از کسانی که نمی‌دانند جدا می‌شوند؟!

۱۰۲. «زُخْرَفُ الدُّنْيَا وَالتَّحَلُّلُ يُبْعِدَانِ الْمُجْتَمِعِ عَنِ قِيَمٍ لَا يَنْتَفِعُ أَحَدٌ مِنْ تَرْكِهَا»: (ترجمه)

۱) زرق و برق دنیا و هرج و مرج، اجتماع را از باورهایی دور می‌سازد که ترکشان به نفع هیچ‌کس نیست!

۲) ظواهر دنیا و بی‌بندوباری دور می‌کند جامعه را از ارزش‌هایی که بهره‌مند نمی‌شود از آن‌ها فردی که نسبت به آن‌ها بی‌تفاوت است!

۳) با زر و زیور دنیا و خوش‌گذرانی، اجتماع از ارزش‌هایی دور می‌شود که سود نمی‌برد کسی که آن‌ها را ترک کرده است!

۴) زر و زیور دنیا و بی‌بندوباری جامعه را از ارزش‌هایی دور می‌کند که کسی از ترک آن‌ها سود نمی‌برد!

۱۰۳. «كَانَتِ الْأَرْضُ فِي الْمَاضِي تَزِينَتٍ بِاللِّبَاسِ الْأَخْضَرِ أَكْثَرَ مِنْ عَصْرِنَا وَتَمَتَّعَ أَجْدَادُنَا بِجَوْ نَقِيٍّ»: (ترجمه)

۱) در گذشته زمین با پوشش سبز بیش‌تری نسبت به روزگار ما، آراسته می‌شد و اجداد ما از هوای پاکیزه‌تری بهره می‌بردند!

۲) زمین در گذشته بیش‌تر از روزگار ما با لباس سبز آراسته شده بود و نیاکان ما از هوایی پاک بهره‌مند شده بودند!

۳) زمین قبلاً با لباسی سبزتر، بیش از عصر ما زیبا جلوه می‌کرد و پدربزرگ‌های ما از جو سالمی استفاده می‌کردند!

۴) در قدیم کره‌ی زمین لباسی سبزتر از زمان ما به تن کرده بود و گذشتگان ما از هوای پاکیزه‌تری برخوردار بودند!

۱۰۴. «لِلْفَلَّاحِينَ وَجْهٌ أَسْمَرٌ وَيَدَانِ خَشْنَتَانِ وَهَذَا بِسَبَبِ أَعْمَالِهِمُ الصَّعْبَةِ»: (ترجمه)

۱) صورت گندم‌گون و دو دست زبر کشاورزان به سبب کارهای مشکل آنان است!

۲) دو کشاورز صورتی گندم‌گون و دستانی زبر دارند و این به سبب کار سخت آنان است!

۳) کشاورزان صورت‌هایی گندم‌گون و دستی زبر داشتند و این بدین دلیل است که کارشان سخت است!

۴) کشاورزان صورتی گندم‌گون و دستانی زبر دارند و این به دلیل کارهای سختشان است!

۱۰۵. عَيْنِ الصَّحِيحِ: (ترجمه)

۱) المسلمون لَمْ يَسْمُحُوا أَنْ تُسَلَبَ قُدْرَتُهُمْ!؛ مسلمانان اجازه ندادند که قدرتشان را بگیرند!

۲) الْكُفَّارُ ظَنُّوا أَنَّ أَوْلَادَ الشَّبَابِ قَدْ غُسِبَتْ عَقُولُهُمْ!؛ کفار گمان کردند که آن‌ها جوانانی هستند که عقل‌هایشان شسته شده است!

۳) لِي خُطَّةٌ تُسَاعِدُنِي لِلنَّجَاحِ فِي دَرُوسِي!؛ من نقشه‌ای دارم که مرا برای موفقیت در درس‌هایم کمک می‌کند!

۴) سَمِعَ حَنْظَلَةَ مُنَادِيًا يَدْعُو إِلَى الْجِهَادِ، فَاسْرِعْ نَحْوَ سَاحَةِ الْقِتَالِ!؛ حنظله از دادنده‌ای می‌شنود که برای جهاد دعوت می‌کند، پس به

سوی میدان جنگ شتافت!

۱۰۶. عین الأقرب من مفهوم هذا البيت: «لا تُقَلُّ أصلى و فصلی أبدأ / إنما أصل الفتى ما قد حصل»

- (۱) قيمة الإنسان بإصالتة!
(۲) گیرم پدر تو بود فاضل / از فضل پدر تو را چه حاصل؟!
(۳) از کوزه همان برون تراود که در اوست!
(۴) إنما من يتقى الله البطل!

۱۰۷. «من در دو هفته‌ی گذشته سه کتاب سودمند در مورد مسائل اجتماعی مطالعه کردم!»

- (۱) أنا قرأتُ في أسبوعين الماضيين ثلاثة كتب مفيدة حول المسائل الاجتماعية!
(۲) أنا طالعتُ في الأسبوعين الماضيين ثلاثة كتب نافعة حول المسائل الاجتماعية!
(۳) أنا طالعتُ في الأسبوعين الماضيين ستة كتب نافعة حول المسائل الاجتماعية!
(۴) أنا قرأتُ في الأسبوعين الماضيين ستة كتب مفيد حول مسائل الاجتماعية!

۱۰۸. «وقتی شرایط مرا به کاری وادار می کند که انتظار ندارم، تعجب نمی کنم!»

- (۱) ما تعجبت من عمل يحمله على الشرائط و لا أنتظرها أبداً!
(۲) عندما تلجئني الشرائط إلى عمل لا أنتظره لا أتعجب!
(۳) لا أشعر بالتعجب عندما أجاتني الظروف بالأعمال التي لا أنتظر!
(۴) حين الظروف تحملي على ما لا تنتظر لا أتعجب منه!

■ ■ ■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (۱۰۹ - ۱۱۷) بما يناسب النص:

«كما نعلم كثير من أعظم العلماء تحمّلوا في حياتهم صعوبات و مشاكل كثيرة حتّى بلغوا إلى المكانة الرفيعة التي نراهم فيها. و عدد من هؤلاء العلماء مع أنّهم لم يشاهدوا تقدماً في درسهام في بداية الأمر، لكنّهم لم يسمحوا لليأس أن يتغلّب عليهم، فحصلوا على التقدّم في مجال العلم و صاروا من بعد من أعظم علماء عصرهم. و أحدهم كان السكاكيّ الذي كان في بداية أمره رجلاً أميّاً. ولكنّه ظفر في اكتساب العلم بسبب الاستقامة و تحمّل المشاكل. و العالم الشهير الغزاليّ غير أسلوب تعلّمه الكلام الذي قاله سارق له. و قد أشار ميكيل آنجلو الفنّان الإيطاليّ إلى المشاكل التي تحمّلها هو في حياته لا يعلمها الناس. فعليّنا أن نعلم أن العزّة لا تنزل من السّماء جاهزة، كما قال الشّاعر: بقدر الكدّ تكتسب المعالي / و من طلب العليّ سهر الليالي»

۱۰۹. عین ما هو الأنسب لعنوان النص:

- (۱) التعب و المحنة في الحياة!
(۲) الوصول إلى المجد بعد تحمّل المصاعب!
(۳) التقدّم نتيجة الدّراسة!
(۴) مكانة العلماء عند الناس ثمرّة الدّراسة!

۱۱۰. المفهوم البعيد عن النصّ هو ...

- (۱) ز کوشش به هر چیز خواهی رسید / به هر چیز خواهی کماهی رسید
(۲) تن شهریاران گرامی بود / که از کوشش سخت نامی بود
(۳) نابرده رنج گنج میسر نمی شود / مزد آن گرفت جان برادر که کار کرد
(۴) مرد آنست که در کشاکش دهر / سنگ زیرین آسیا باشد

۱۱۱. عَيْنُ الْخَطَا حَسْبَ النَّصِّ:

(درک مطلب و مفهوم)

- (۱) جميع العلماء تحمّلوا مشاكلَ كثيرةً فى حياتهم!
(۲) قد يُعَيِّرُ كَلَامُ سَارِقٍ أُسْلُوبَ تَعَلُّمِ عَالِمٍ!
(۳) كَانَ النَّاسُ لَا يَعْرِفُونَ مَشَاكِلَ حَيَاةِ مِيكَلِ آنَجَلُو!
(۴) الإِسْتِقَامَةُ سَاعَدَتُ كَثِيرًا مِنَ الْعُلَمَاءِ فِى سَبِيلِ التَّقَدُّمِ الْعِلْمِيِّ!

۱۱۲. عَيْنُ الصَّحِيحِ حَسْبَ النَّصِّ:

(درک مطلب و مفهوم)

- (۱) السَّكَاكِيّ غَيَّرَ أُسْلُوبَ حَيَاتِهِ بَعْدَ الظَّفَرِ فِى الْمَجَالَاتِ الْعِلْمِيَّةِ!
(۲) كُلٌّ أَمْرِيءٍ تَقَدَّمَ فِى دَرَسِهِ، صَارَ مِنْ أَعْظَمِ عُلَمَاءِ عَصْرِهِ!
(۳) إِذَا أَرَدْتَ أَنْ تُكْتَسِبَ الْعَالِيَّ فَعَلَيْكَ أَنْ تَسْهَرَ اللَّيَالِيَّ!
(۴) مَنْ يَسْمَحُ لِلْيَأْسِ أَنْ يَتَغَلَّبَ عَلَيْهِ، فَهُوَ نَاجِحٌ فِى التَّقَدُّمِ الْعِلْمِيِّ حَتْمًا!

■ عَيْنُ الصَّحِيحِ فِى التَّشْكِيلِ (۱۱۳ وَ ۱۱۴):

۱۱۳. «كَمَا نَعْلَمُ كَثِيرًا مِنْ أَعْظَمِ الْعُلَمَاءِ تَحَمَّلُوا فِي حَيَاتِهِمْ صَعُوبَاتٍ وَ مَشَاكِلَ كَثِيرَةً!»:

(حرکت گذاری)

- (۱) كَثِيرٌ - تَحَمَّلُوا - صُعُوبَاتٌ
(۲) نَعَلِمُ - الْعُلَمَاءُ - صُعُوبَاتٍ
(۳) أَعْظَمُ - الْعُلَمَاءُ - كَثِيرَةً
(۴) كَثِيرٌ - حَيَاةٌ - مَشَاكِلَ

۱۱۴. «لَكِنَّهُمْ لَمْ يَسْمَحُوا لِلْيَأْسِ أَنْ يَتَغَلَّبَ عَلَيْهِمْ، فَحَصَلُوا عَلَى التَّقَدُّمِ فِي مَجَالِ الْعِلْمِ!»:

(حرکت گذاری)

- (۱) لَمْ - يَتَغَلَّبْ - مَجَالِ
(۲) يَسْمَحُوا - التَّقَدُّمِ - الْعِلْمِ
(۳) يَتَغَلَّبُ - التَّقَدُّمِ - الْعِلْمِ
(۴) لَمْ - الْيَأْسِ - حَصَلُوا

■ عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (۱۱۵-۱۱۷):

۱۱۵. «يَشَاهِدُوا!»:

(تحليل صرفی و نحوی)

- (۱) للغائبين - مزيد ثلاثي - متعدّ - معرب / فعل مجزوم بحرف «لم»
(۲) فعل مضارع - مجرد ثلاثي - مبنی للمعلوم / فاعله ضمير «واو» البارز
(۳) مزيد ثلاثي من باب مفاعلة - لازم - مبنی للمعلوم / فعل و مع فاعله جملة فعلية
(۴) مضارع - للغائبين - مبنی / فعل مجزوم و فاعله «العلماء»

۱۱۶. «تُكْتَسَبُ!»:

(تحليل صرفی و نحوی)

- (۱) فعل مضارع - مزيد ثلاثي بزيادة حرفين - لازم - مبنی للمعلوم / فاعله ضمير «هي» المستتر و الجملة فعلية
(۲) فعل مزيد بزيادة حرف واحد - متعدّ - معرب / فعل و مع فاعله جملة فعلية
(۳) فعل - من باب الافتعال - لازم - مبنی / فعل و فاعله الاسم الظاهر
(۴) فعل مضارع - متعدّ - مبنی للمجهول - معرب / نائب فاعله «المعالي»

- (١) اسم - مذكّر - جامد - مبنى - ممنوع من الصرف / صفة و مجرور بالتبعية
(٢) جامد - معرفة - معرب - منصرف / مفعول به و منصوب بالإعراب التقديرى
(٣) اسم - مشتق (اسم التفضيل) - معرب - منصرف / مضاف إليه و مجرور بعلامة فرعية للإعراب
(٤) مؤنث - مشتق (صفة مشبهة) - مبنى - ممنوع من الصرف / صفة و مجرور بالتبعية من الموصوف
- ■ عيّن المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (١١٨-١٢٥):

١١٨. عيّن الصحيح للفراغ: «العلماء ... قد ألفوا تأليفات ... على مرّ العصور!»

(قواعد اسم)

- (١) المسلمون / مفيدة (٢) المسلمین / مفيدة (٣) المسلمات / مفيدة (٤) المسلمین / مفيدات

١١٩. عيّن «ما» جازمة:

(انواع اعراب)

- (١) ما قلت في الصفّ كان كلاماً صحيحاً!
(٢) ما فعلوا من خيرٍ يعلّمه الله!
(٣) ما تعلّمتُ هذه الدّروس الصّعبة بعد سنةٍ كاملةٍ!
(٤) يا صديقي تعلّم ما أقول لك و استفيد منه في حياتك!

١٢٠. عيّن المبنى للمجهول:

(انواع جملات)

- (١) نحن لا نستسلم أمام الظّالمين و لا نطيعهم أبداً!
(٢) عليك أن تبادري بتهديب نفسك قبل نصيحة الآخرين!
(٣) إن صوتك لا يُسمع بسبب ابتعادك الكثير عنّا!
(٤) إنّها رسمت على الورقة ما تحبّ من الصّور الجميلة!

١٢١. عيّن ما فيه الممنوع من الصرف أكثر:

(انواع اعراب)

- (١) علينا أن نزيّن أنفسنا بأحسن مكارم الأخلاق!
(٢) هناك في مساجد طهران مكاتب و هي أحسن في نوعها!
(٣) كتبت مريم تمريناتها قبل بدء المراسيم!
(٤) تعلّمت من مصاعب الدنيا أحسن الدروس لحياتي!

١٢٢. كم نكرة في هذه العبارة؟ «الحسين مصباح هدى و سفينة نجاة!»

(قواعد اسم)

- (١) إثنان (٢) ثلاث (٣) أربع (٤) واحدة

١٢٣. عيّن الخطأ:

(انواع جملات)

- (١) أصبحتم متوكّلين على ربّكم و معتمدين على قدراتكم!
(٢) كان الظّالمون يُدركين هذه الحقيقة فيرجعون إلى ربّهم!
(٣) إنكم تتعبّدون الله لعلّه يُدخلكم الجنّة!
(٤) لا بليّة أضعب من الجهل و لا وحدة أوحش من العُجب!

١٢٤. في أيّ عبارة اعراب الفاعل ليس محلياً؟

(انواع اعراب)

- (١) إشتراك في هذه المسابقة العلمية هؤلاء التلاميذ!
(٢) علّمنا الدّرس من له خلقٌ حسن!
(٣) المؤمنون يجاهدون في سبيل الله!
(٤) أعطى المدير التلاميذ جوائز و فرح معلّموهم!

١٢٥. عيّن الخبر علامة إعرابه فرعية:

(انواع اعراب)

- (١) للمؤمنين أجر كثير إن يعملوا بما أنزل الله إليهم!
(٢) إن في هذا الكتاب آياتاً جميلة حول انتصار الثورة!
(٣) إن طُلاب هذا الصفّ مشغولون بمطالعة دروسهم!
(٤) في هذه الحديقة كان الطفل يلعب فرحاً!

۱۲۶. اگر بگوییم: «هر یک از موجودات جهان دارای ساختار منظم ویژه خود است.» و «وقتی به روابط مستحکم و نظم استوار جهان

می‌نگریم درمی‌یابیم که جهان بر حق و درستی استوار است» به ترتیب به پیام کدام آیات توجه شده است؟ **(اندیشه و قلب)**

۱) «صنع الله الذی اتقن کلّ شیء» - «یتفکرون فی خلق السماوات و الأرض ربنا ما خلقت هذا باطلاً»

۲) «خلق السماوات و الأرض بالحقّ و صورکم» - «صنع الله الذی اتقن کلّ شیء»

۳) «صنع الله الذی اتقن کلّ شیء» - «خلق الله السماوات و الأرض بالحقّ انّ فی ذلك لآیه للمؤمنین»

۴) «خلق السماوات و الأرض بالحقّ و صورکم» - «انا کلّ شیء خلقناه بقدر»

۱۲۷. با توجه به ویژگی‌های خلقت در کلام امیرمؤمنان علی (ع)، «وجود هماهنگی میان نظم و ساختار هر موجود با نوع کار و فعالیتی

که بر عهده دارد و هدفی که تعقیب می‌کند»، با کدام بخش از خطبه‌ی ۹۰ نهج‌البلاغه مطابقت دارد؟ **(اندیشه و قلب)**

۱) «آن‌گاه بدان نظم و ظرافت بخشید و آن را در مسیر انجام وظیفه و دستیابی به هدف خاص وی هدایت کرد.»

۲) «خدای متعال هر یک از مخلوقات را براساس مقیاس، نظم مشخص، اندازه‌های مخصوص و متناسب با هر یک از آن مخلوقات

آفرید.»

۳) «در آفرینش آن‌ها طوری اندازه‌ها را برقرار کرد که محکم و استوار بمانند و از هم فرونپاشند.»

۴) «دلالت هر موجود بر وجود خدا همواره استوار است و در هر لحظه آفریننده‌ی خود را نشان می‌دهد.»

۱۲۸. خداوند متعال، خطاب به جویندگان دین غیرالهی چه چیزی را متذکر می‌شود؟ **(اندیشه و قلب)**

۱) «یسیح لله ما فی السّماوات و ما فی الأرض له الملك و له الحمد»

۲) «ما تری فی خلق الرحمن من تفاوتٍ فارجع البصر هل تری من فطور»

۳) «افغیر دین الله یبعون و له اسلم من فی السّماوات و الأرض طوعاً و کرهاً و الیه یرجعون»

۴) «فحسبتم انما خلقناکم عبثاً و انکم الینا لا ترجعون»

۱۲۹. از دقت در آیه‌ی شریفه‌ی «ما خلقنا السّماوات و الارض و ما بینهما الا بالحقّ...»، کدام مفهوم مستفاد می‌گردد؟ **(اندیشه و قلب)**

۱) هر یک از مخلوقات در بهترین شکل و ترکیب خلق شده‌اند و آن‌چه را که نیازمند رساندن آن‌ها به هدف بوده، خداوند در خلقتشان قرار داده است.

۲) همه‌ی مخلوقات عالم تحت قانون‌مندی واحد الهی عمل می‌کنند و به سوی خداوند که مقصد نهایی جهان خلقت است، روان می‌باشند.

۳) تمام مخلوقات این جهان هدفمند آفریده شده‌اند و زمانی محدود برای رسیدن به این غایت مقدر شده دارند.

۴) هر یک از مخلوقات دارای انسجام کامل و پیوستگی دقیق برای رسیدن به غایتی که خداوند قبل از خلقتشان مقدر کرده، می‌باشند.

۱۳۰. با استناد به آیات روح‌بخش قرآن کریم، «سوگند»، «کار» و «راه نفوذ» شیطان به ترتیب عبارت است از: **(اندیشه و قلب)**

۱) دادن وعده‌های دروغین - بازداشتن از رسیدن به بهشت - وسوسه کردن

۲) فریب دادن فرزندان آدم - وسوسه کردن - زیبا و لذت‌بخش نشان دادن نعمات دنیوی

۳) وسوسه کردن - فریب دادن فرزندان آدم - زیبا و لذت‌بخش نشان دادن نعمات دنیوی

۴) فریب دادن فرزندان آدم - دادن وعده‌های دروغین - وسوسه کردن

۱۳۱. در قرآن کریم، عبارت شریفه‌ی ... در توصیف سیمای «اولئک هم اولوا الالباب» بیان شده است که بازتاب آن در همان آیه برخوردار از بشارت الهی، ... می‌باشد.

(اندیشه و قلب)

- ۱) «الذین یذکرون الله قیاماً و قعوداً و علی جنوبهم و یتفکرون فی خلق السماوات و الارض» - «اولئک الذین هداهم الله»
- ۲) «الذین یستمعون القول فیتبتعون احسنه» - «اولئک الذین هداهم الله»
- ۳) «الذین یذکرون الله قیاماً و قعوداً و علی جنوبهم و یتفکرون فی خلق السماوات و الارض» - «لنهدینهم سبیلنا»
- ۴) «الذین یستمعون القول فیتبتعون احسنه» - «لنهدینهم سبیلنا»

۱۳۲. آن‌گاه که بخواهیم از ... انسان به‌عنوان علّیت سجده‌ی فرشتگان بر او سخن بگوییم، پیام آیه‌ی شریفه‌ی ... را ترسیم کرده‌ایم. (اندیشه و قلب)

- ۱) دو ساحتی بودن - «ثمّ خلقنا النّطفة علقة فخلقنا العلقة مضغة فخلقنا المضغة عظماً فکسونا العظام لحماً»
- ۲) دو ساحتی بودن - «فاذا سوّيته و نفخت فيه من روحي فقعوا له ساجدين»
- ۳) ساحت روحانی - «ثمّ خلقنا النّطفة علقة فخلقنا العلقة مضغة فخلقنا المضغة عظماً فکسونا العظام لحماً»
- ۴) ساحت روحانی - «فاذا سوّيته و نفخت فيه من روحي فقعوا له ساجدين»

۱۳۳. به‌ترتیب در عبارت شریفه‌ی «و دخل معه السجن فتيان قال احدهما ائی ارانی اعصر خمراً» و عبارت شریفه‌ی «ائی ارانی احمل فوق رأسی

- خبزاً تأکل الطیر منه نبتنا بتأويله انا نراک من المحسنين» به موضوع ... و ... اشاره شده که معبر این دو عبارت، ... است. (اندیشه و قلب)
- ۱) نان خوردن پرندگان از روی سر زندانی - انگور فشردن زندانی برای پادشاه - حضرت یعقوب (ع)
 - ۲) انگور فشردن زندانی برای پادشاه - به دار آویخته شدن زندانی - حضرت یوسف (ع)
 - ۳) انگور فشردن زندانی برای پادشاه - نان خوردن پرندگان از روی سر زندانی - حضرت یعقوب (ع)
 - ۴) به دار آویخته شدن زندانی - موقعیت خوب یافتن زندانی - حضرت یوسف (ع)

۱۳۴. اگر بگوییم: «در فرهنگ الهام گرفته شده از وحی الهی، دل‌خوشی به دنیای فانی و آرامش کاذب برخاسته از تکیه به آن، از نتایج

(اندیشه و قلب)

انکار سرای واپسین است» پیام کدام‌یک از آیات شریفه‌ی زیر را ترسیم کرده‌ایم؟

- ۱) «اولئک الذین کفروا بآیات ربهم و لقائه فحبطت اعمالهم»
- ۲) «ما هذه الحیاة الدنیا الا لهو و لعب و ان الدار الآخرة لهی الحیوان»
- ۳) «الذین ضل سعیهم فی الحیاة الدنیا و هم یحسبون انهم یحسنون صنعا»
- ۴) «ان الذین لا یرجون لقاءنا و رضوا بالحیاة الدنیا و اطمانوا بها»

۱۳۵. اگر ما بپرسند: «چرا خداوند فرموده آفرینش این جهان جز بر پایه‌ی حق نیست؟»، پیام کدام آیه پاسخی برای این سؤال است؟ (اندیشه و قلب)

- ۱) «ما خلقنا السّماوات و الأرض و ما بینهما الاّ بالحق و اجل مسمی»
- ۲) «و خلق الله السّماوات و الأرض بالحق و لتجزی کلّ نفس بما کسبت»
- ۳) «ما هذه الحیاة الدنیا الاّ لهو و لعب و ان الدار الآخرة لهی الحیوان»
- ۴) «و من اراد الآخرة و سعی لها سعیها و هو مؤمن فاولئک کان سعیهم مشکوراً»

(اندیشه و قلب)

۱۳۶. در کدام آیه، سخن از علّت اختفای گناهان از سوی بدکاران در روز حساب است؟

- ۱) «قالوا انطقنا الله الذی انطق کلّ شیء و هو خَلَقکم اَوّل مرّة و الیه تُرجعون»
- ۲) «و لکن ظننتم انّ الله لا یعلم کثیراً ممّا تعملون»
- ۳) «ألم یأتکم رسل منکم یتلون علیکم آیات ربکم و ینذرونکم لقاء یومکم هذا»
- ۴) «إنّ هی اِلّا حیاتنا الدنیا نموت و نحیا و ما نحن بمبعوثین»